

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-III.862.4.2023.MP

Olsztyn, 4 maja 2023 r.

**Pani
Katarzyna Pietkiewicz
Dyrektor
Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego**

Projekt wystąpienia pokontrolnego

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, ul. Piłsudskiego 64B, 10-450 Olsztyn, Regon: 510928871, NIP: 739-14-23-121.

[Dowód: akta kontroli str. 11-12]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą stanowiska pełniły:

- Pani Katarzyna Pietkiewicz – Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na to stanowisko przez Prezydenta Olsztyna z dniem 20 sierpnia 2019 r.;
- Pani Jolanta Filipek – Zastępca Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na stanowisko przez Dyrektora UPPO z dniem 1 października 2019 r.
- Pani Grażyna Głowczyńska – Zastępca Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, powołana na to stanowisko przez Dyrektora UPPO w Olsztynie z dniem 1 lipca 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 13-15]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Genowefa Macina – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, pełniąca funkcję przewodniczący zespołu kontrolnego;
- Pani Anna Tomczak - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 52/2019, członek zespołu kontrolnego,
- Pani Marta Piątek – kierownik Oddziału Pracy, legitymacja służbowa nr 26/2021, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.273.2023 z dnia 21 marca 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Termin kontroli: 28 marca 2023 r. – 4 kwietnia 2023 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2023.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena świadczenia usług w zakresie poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekoć w projekcie wystąpienia pokontrolnego jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- UPPO – oznacza to Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie.

Obowiązujące w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawdzenie zgodności realizowanych usług poradnictwa zawodowego ze standardem określonym w ww. przepisach.

Ustaień kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji poszczególnych form poradnictwa zawodowego, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań oraz wyjaśnień udzielonych przez Zastępcę Dyrektora i Kierownika Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego.

W kontrolowanym okresie UPPO funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 174/7/2018 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 26 kwietnia 2018 r., zmienionego Uchwałą nr 83/8/2020 Zarządu Powiatu w Olsztynie z dnia 28 maja 2020 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny jest, wchodzący w skład Centrum Aktywizacji Zawodowej, Dział Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego, do którego zadań (§ 26 ust. 2 lit. a) należy m.in.:

- udzielanie bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także w przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy;
- udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy oraz o możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnienia;
- udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych;
- kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia;
- inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

Tożsame zadania dotyczące poradnictwa zawodowego zawarte zostały w § 5 pkt 1 Zasad funkcjonowania Filii w Dobrym Mieście, stanowiących załącznik nr 3 do Regulaminu oraz w § 6 pkt 1 Zasad funkcjonowania Filii w Biskupcu - załącznik nr 4 do Regulaminu UPPO.

Zgodnie z § 18 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, Dział Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego UPPO podlega Zastępcy Dyrektora Zespołu ds. aktywizacji zawodowej, natomiast Filie w Biskupcu i Dobrym Mieście podlegają Zastępcy Dyrektora ds. organizacji i świadczeń dla bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str. 16-57]

Z przedłożonych kontrolującym sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wynikało, że na dzień 1 stycznia 2022 r. w UPPO zarejestrowanych było 3.100 osób bezrobotnych oraz

78 poszukujących pracy. W dniu 31 grudnia 2022 r. było to 2.815 osób bezrobotnych oraz 80 osób poszukujących pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 126-143]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowało w UPPO 10 osób, w tym 4 osoby zatrudnione w siedzibie Urzędu w Olsztynie, 5 zatrudnionych w Filii UPPO w Biskupcu oraz 1 osoba zatrudniana w Filii Urzędu w Dobrym Mieście. Osoby realizujące przedmiotowe działania miały powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 58]

Ze sprawozdania MRiPS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, iż na poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy wydatkowano kwotę 3.543,51 zł. Kontrolującym wyjaśniono, że kwota powyższa została przeznaczona na opłatę za testy dla doradcy zawodowego.

[Dowód: akta kontroli str. 122-125]

Zarządzeniem nr 30/2014 z dnia 17 listopada 2014 r. Dyrektor wprowadził do stosowania Procedury postępowania w poradnictwie zawodowym. W dokumencie tym w sposób szczegółowy uregulowano sposób postępowania m.in. w zakresie:

- udzielania indywidualnej porady zawodowej;
- prowadzenia porad grupowych;
- realizacji szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 99-121]

Jak wynika z załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, okresie objętym kontrolą z porad indywidualnych skorzystało 2.010 osób, w ramach 3.097 wizyt, natomiast w ramach poradnictwa grupowego zorganizowano 33 grupy, w których łącznie uczestniczyło 217 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 144-155]

W przedmiocie wyznaczania osób bezrobotnych do udziału w poradach indywidualnych lub grupowych kontrolującym wyjaśniono, że „rejestracja w Urzędzie jest dobrowolna, a każda osoba decydująca się na pomoc Urzędu w poszukiwaniu zatrudnienia jest zapoznawana z usługami i instrumentami rynku pracy, z jakich może skorzystać, w tym z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej lub grupowej. Problemy zawodowe, z którymi osoby bezrobotne zgłaszają się do doradcy klienta, najczęściej diagnozuje sam doradca klienta i wydaje skierowanie na poradę zawodową. Dotyczą one głównie pomocy m.in. w zdiagnozowaniu problemu nieskutecznego poszukiwania pracy, braku efektywności zatrudnieniowej przy licznych rozmowach kwalifikacyjnych, wyboru lub zmiany zawodu,

określeniu możliwości uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, poszukiwania źródeł informacji o formach pomocy, wyboru miejsca pracy lub wyboru formy pomocy, która urząd mógłby zaproponować.

Sama osoba bezrobotna najczęściej zgłasza chęć skorzystania z konkretnej formy pomocy w postaci skierowania na szkolenie czy udzielenia wsparcia na rozpoczęcie własnej działalności. Wtedy często jest skierowana na poradę zawodową w celu zbadania predyspozycji do danego zawodu, predyspozycji do prowadzenia działalności i zweryfikowania/pozyskania informacji przydatnych do zrealizowania jej celów zawodowych.

W oparciu o przeprowadzoną rozmowę doradca klienta, np. pośrednik pracy, ustala z klientem spotkanie indywidualne z doradcą zawodowym, jeśli zachodzi min. jedna z powyższych przesłanek lub zapisuje na odpowiednią poradę zawodową grupową. Przed wydaniem skierowania doradca klienta przedstawia bezrobotnemu tematykę i program grupowej porady, na którą wydaje skierowanie.”

[Dowód: akta kontroli str. 390-398]

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że zgodnie z zapisami § 46 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia porada indywidualna udzielana jest osobie zgłaszającej potrzebę pomocy. Z udzielonych wyjaśnień wynika, jednak, że w zdecydowanej większości to pracownik PUP, pośrednik pracy lub doradca zawodowy dostrzegają potrzebę pomocy po stronie osoby bezrobotnej i decydują o potrzebie udzielenia wsparcia w postaci porady indywidualnej. Praktyka taka jest w opinii kontrolujących zasadna.

Kontroli poddano dokumentację 30 przeprowadzonych w kontrolowanym okresie porad indywidualnych (po 3 porady przeprowadzone przez każdego z doradców zawodowych). Na podstawie przedstawionych kontrolującym raportów doradcy wygenerowanych z systemu Syriusz ustalono, że porady indywidualne udzielane w UPPO obejmowały wszystkie elementy określone w § 53 Rozporządzenia, tj.: ustalenie problemu zawodowego; analizę sytuacji bezrobotnego (zainteresowania, predyspozycje, kompetencje, uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne); analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego; ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy, jeżeli wynika to ze specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzebę objęcia uczestnika pomocą innego pracownika PUP, centrum lub inną instytucję.

Stwierdzono, że udzielane porady indywidualne dokumentowano w sposób zgodny z zapisami § 54 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 60, 301-389]

Kontrolujący zwrócili uwagę, że dokumentacja porad indywidualnych prowadzonych przez pracowników Filii w Biskupcu jest znacznie obszerniejsza i wyczerpująca, niż doradców zatrudnionych w siedzibie Urzędu i w Filii w Dobrym Mieście. W szczególności w zakresie analizy sytuacji osoby bezrobotnej oraz wyniku porady. Szczegółowe opisywanie wspomnianych elementów, biorąc pod uwagę cel prowadzonej porady indywidualnej, uznać należy za bardzo dobrą praktykę doradców zawodowych Filii w Biskupcu.

Stwierdzono, że w UPPO wykaz porad grupowych jest sporządzany i publikowany zgodnie z § 52 ust. 2 Rozporządzenia, odrębnie dla UPPO w Olsztynie i dla obu Filii w Biskupcu i Dobrym Mieście. Dyrektor UPPO wyjaśniła kontrolującą, iż: „Tematyka porad grupowych i ich program tworzony jest przez doradców zawodowych w oparciu o diagnozę klientów i ich potrzeby, które w trakcie rozmów zgłaszają oraz przeprowadzane ankiety ewaluacyjne już przeprowadzonych porad.

Plan porad grupowych zamieszczany jest zgodnie z § 52 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy na tablicy informacyjnej w siedzibie urzędu i na stronie internetowej urzędu w wymaganym terminie.

System Syriusz jest kompatybilny z Wortalem Publicznych Służb Zatrudnienia, w ramach którego funkcjonują strony urzędów pracy, w tym UPPO. Doradca zawodowy wprowadza tematy zaplanowanych porad grupowych do systemu Syriusz i nadaje elektronicznie odpowiedni status porady, dzięki czemu informacja o planowanej poradzie przesyłana jest przez system na stronę Wortalu i tym samym na stronę internetową Urzędu. Po zakończeniu porady doradca zawodowy zmienia status porady w systemie Syriusz na „zakończona”, co z kolei powoduje status wysyłki do CBOP – „usunięto”. W związku z powyższym nie ma możliwości zweryfikowania daty publikacji zaplanowanych porad, które już się odbyły i są archiwalne”. Kontrolującą przedłożono plan porad zaplanowanych na II kwartał 2023 r., dostępnych na stronie internetowej Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 390-389]

Kontrolą objęto dokumentację z 5 porad grupowych, w tym 3 z siedziby UPPO w Olsztynie (po jednej z każdego kwartału) oraz po 1 z Filii w Dobrym Mieście i Biskupcu. Stwierdzono, iż realizując poradę grupową, w UPPO dokumentowano informacje zgodnie z regulacjami zawartymi w § 56 ww. Rozporządzenia. Potwierdzono również, że liczba osób biorących udział w poradach nie przekraczała 16 osób, zgodnie z § 46 ust. 6 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 156-300]

Uwagę kontrolujących zwróciły ankiety ewaluacyjne przeprowadzone w formie obrazkowej po jednej z porad prowadzonych w Filii w Biskupcu, której uczestnikami były osoby z niepełnosprawnościami. Dostosowanie formy dokumentacji do potrzeb i możliwości uczestników kontrolujący uznali za bardzo dobrą praktykę.

Dyrektor wyjaśnił kontrolującym, iż „UPPO w 2022 r. nie realizował szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Ze względu na brak zainteresowania osób bezrobotnych, koszty, które ponosił Urząd organizując ww. formę i niską efektywność zatrudnieniową osób, które wzięły udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, Urząd odstąpił od organizacji ww. formy. Plan działania urzędu na 2022 rok w zakresie organizacji i finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest zatwierdzany co roku przez organ opiniodawczo – doradczy, jakim jest Powiatowa Rada Rynku Pracy”.

[Dowód: akta kontroli str. 396]

W zakresie kierowania na badania lub do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wyjaśniono kontrolującym, że „w 2022 r. doradcy zawodowi w ramach prowadzonych procesów doradczych nie stwierdzili u żadnego z klientów konieczności skierowania na badania lekarskie lub psychologiczne, do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Najczęstszą barierą osoby bezrobotnej w skierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie jest ich przeświadczenie, że takiej pomocy nie potrzebują, że nie pomoże im ta opinia w niczym lub świadomości otrzymania opinii, która może okazać się niekorzystna dla osoby skierowanej. Ponadto na badania lekarskie mające stwierdzić możliwość wykonywania pracy w danym zawodzie kierował pośrednik pracy.”

[Dowód: akta kontroli str. 396]

Odnosząc się do braku szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy oraz niekierowanie bezrobotnych na badania lekarskie lub psychologiczne lub do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, kontrolujący zwrócili uwagę, że zarówno ustawa o promocji zatrudnienia, jak i Rozporządzenie ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy zawiera katalog form pomocy świadczonych w ramach usługi poradnictwa. Zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia powiatowy urząd pracy upowszechnia informacje o zakresie pomocy udzielanej w ramach usług rynku pracy, co rozumieć należy, jako możliwość wyboru określonych form ze wspomnianego katalogu. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia, usługi rynku pracy świadczy się w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych. Tym samym brak zainteresowania osób bezrobotnych szkoleniami z zakresu umiejętności poszukiwania pracy

czy też kierowaniem na badania uznać należy za wystarczające uzasadnienie dla niestosowania tych form poradnictwa.

W odniesieniu do określonego w § 46 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia, dotyczącego udostępniania zasobów informacyjnych, Dyrektor UPPO wyjaśniła, że „Zasoby informacji zawodowych są udostępniane w postaci papierowej, audiowizualnej lub elektronicznej, w tym na stronach internetowych UPPO. Informacja na temat możliwości skorzystania z zasobów informacji w ramach usługi poradnictwa zawodowego znajduje się m.in. na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia, w ramach którego funkcjonują strony urzędów pracy. Osoby zainteresowane znajdą na powyższej stronie internetowej informacje wchodzące w zakres zasobów informacji zawodowych, które reguluje § 47 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy. Zasoby informacji zawodowej obejmują w szczególności informacje o:

- zawodach i specjalnościach;
- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności;
- zakresie i formach działania instytucji publicznych, instytucji rynku pracy, agencji zatrudnienia, instytucji szkoleniowych;
- metodach i sposobach poszukiwania pracy w kraju i za granicą, w tym przez sieć EURES;
- sposobach i metodach rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, zasadach przygotowywania, rodzajach i wzorach dokumentów aplikacyjnych;
- stronach internetowych, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w pozyskiwaniu miejsc pracy;
- warunkach świadczenia pracy;
- warunkach podejmowania działalności gospodarczej, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str. 390-395]

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że UPPO realizuje usługę poradnictwa zawodowego zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzeniu ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Wobec niestwierdzenia uchybień, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 113 ust. 1-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 735):

1. Wojewoda, w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 111, może przekazać jednostce kontrolowanej zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski.
2. **Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.**
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z OJ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urząd Jeleńskowski
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej